

СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ДЕКАН ФАКУЛЬТЕТУ

Огоновський Роман Зіновійович

доктор медичних наук, професор

ПЕРСОНАЛ ДЕКАНАТУ

Заступники декана — кандидати медичних наук,

доценти **В. В. Ситиця, О. В. Колісниченко**

Стоматологічний факультет функціонує з 1958 р. Але навчальна дисципліна «Мистецтво зуболікування (Дентіатрія)» вперше з'явилася у навчальних планах студентів-медиків Львівського університету ще в 1828 р. Її почав викладати проф. Карл Прокоп Каліга, а продовжив Вінцент Штрааский. Професор Каліга написав книгу «Про хвороби зубів і засоби їх лікування», яка була видана у Відні (1838), Львові (1840) та Мілані (1841).

На відновленому медичному факультеті викладання стоматології почалося у 1905 р. Заняття з цієї дисципліни проводили на базі стоматологічної амбулаторії доценти Анджей Гонька та Теодор Богосевич. У 1913 р. у Львові була відкрита окрема кафедра стоматології, яку впродовж 1913–1939 рр. очолював проф. Антон Цешинський. Знакова фігура у Львівській стоматології, у 1913 р. він організував і до 1927 р. очолював Інститут стоматології, а протягом 1927–1939 рр. керував клінікою стоматології Львівського університету. Він є автором атласу та підручника з рентгеностоматології. З його ініціативи термін «дентистика» в лексиконі лікарів було замінено на «стоматологія». А. Цешинський — лауреат найвищої відзнаки Міжнародної федерації стоматологів (FDI) — золотої медалі Міллера.

При клініці Львівського державного медичного інституту функціонувала стоматологічна клініка і зубний кабінет. Станом на 1 січня 1958 р. до штату стоматологічної клініки і зубного кабінету входили чотири лікарі-стоматологи Л. А. Луцик, В. Є. Бровко, В. Ф. Рождественська, В. М. Соболева, зубні лікарі Є. І. Грінь, З. М. Жубрид, Н. М. Патрило, І. І. Цворн, два зубні техніки та медична сестра.

У 1963 р. 104 випускники стоматологічного факультету ЛДМІ отримали кваліфікацію лікарів-стоматологів і дипломи державного зразка.

У 1989 р. на базі стоматологічного факультету відбувся З'їзд стоматологів УРСР.

Із моменту заснування сучасного стоматологічного факультету його деканами були професори О. В. Коваль (1960–1965), О. Я. Ухов (1965–1967), Г. С. Чумай (1968–1974, 1976–1979), Є. В. Гоцко (1972–1992), І. М. Готь (1992–2005), Р. М. Ступницький (2005–2012). У 2012 р. на посаду декана був обраний д. мед. н., проф. Р. З. Огоновський.

Сьогодні у складі факультету функціонує десять кафедр (чотири — профільні) та базова стоматологічна поліклініка університету. Тут працює 19 професорів, 17 докторів медичних наук, 55 доцентів, 84 кандидати наук, 45 асистентів.

Серед головних напрямів наукової діяльності кафедр факультету такі:

- удосконалення методів лікування дітей із вродженими вадами верхньої губи та піднебіння, хворих із переломами щелеп, онкозахворюваннями, з проблемами остеогенезу (кафедра хірургічної стоматології);

- опрацювання та апробація способів терапії запальних захворювань пародонта лікарськими засобами пролонгованої дії (кафедра терапевтичної стоматології);

- ортопедичне лікування основних стоматологічних хвороб та розробка нових технологій і методів виготовлення зубних протезів (кафедра ортопедичної стоматології);

- епідеміологія стоматологічних захворювань у дітей та зв'язок порожнини рота із загальносоматичними захворюваннями, профілактика карієсу зубів (кафедра стоматології дитячого віку);

- удосконалення діагностики та створення ефективних методів лікування патології середнього і внутрішнього вуха, природженої та набутої приглухуватості у дітей; вивчення стану середнього вуха у дітей із природженими незрощеннями піднебіння і губи; розробка нових методів лікування алергічних та бактерійних риносинуситів патології лімфаденоїдного кільця глотки; вивчення епідеміології онкологічних захворювань лор-органів, покращення методів ранньої діагностики метастазів раку гортані, методів лікування; ощадлива хірургія на кістковому скелеті носа та приносних пазух; фітотерапія і рефлексотерапія запальних процесів верхніх дихальних шляхів та вуха (кафедра оториноларингології);

- розробка нових способів оперативних втручань; пластична і реконструктивна хірургія; пересадка тканин; хірургічна анатомія кровоносної системи (кафедра оперативної хірургії і топографічної анатомії);

- обґрунтування та впровадження методів відновлювальної фізичної терапії патологічних процесів, які супроводжуються явищами іонної мембранопатії; дослідження клінічної ефективності нових психотропних препаратів; розробка тренінгів суспільних навиків у реабілітації пацієнтів із психічними розладами (кафедра психіатрії, психології та сексології);

- дослідження механізмів виникнення, розвитку і лікування вертеброгенних захворювань хребта, розсіяного склерозу; вивчення процесів перекисного окислення ліпідів і антиоксидантної активності крові при гострих

**ОГОНОВСЬКИЙ
Роман Зіновійович**

Декан факультету,
доктор медичних наук,
професор

Народився 2 жовтня 1963 р. у м. Львів. У 1985 р. із відзнакою закінчив стоматологічний факультет Львівського державного медичного інституту. До 1992 р. проходив інтернатуру та працював у закладах охорони здоров'я Тернопільської області і 5-й міській стоматологічній поліклініці м. Львова.

У 1992 р. став асистентом кафедри хірургічної стоматології ЛДМІ. В 1999 р. Роман Зіновійович захистив дисертацію на тему «Оптимізація консолідації зламів нижньої щелепи методом клітинної ксенобрефотрансплантації» та здобув науковий ступінь кандидата медичних наук. У 2004 р. йому присвоєно вчене звання доцента кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії ЛНМУ імені Данила Галицького.

В 2011 р. він захистив докторську дисертацію «Патофізіологічні аспекти перебігу ранового процесу на тлі адреналінового пошкодження міокарду та його корекція композиційною сумішшю похідних γ -кратонолактону та Zn-карнозину». Науковий ступінь доктора медичних наук йому присвоєно в 2012 р.

Р. З. Огоновський — автор 160 наукових і навчально-методичних праць, десяти патентів України на винаходи. Головним напрямом його наукової діяльності є дослідження особливостей перебігу запального процесу і процесів регенерації та можливостей їх корекції у хворих зі зміненим станом реактивності.

З червня 2012 р. працює деканом стоматологічного факультету ЛНМУ імені Данила Галицького.

порушеннях мозкового кровообігу та стану вегетативної нервової системи у працівників підприємств і мешканців територій, забруднених сполуками сірки (кафедра нервових хвороб);

– вивчення метаболізму ліпідів, формування адаптаційних реакцій в умовах гіпо- та гіперхолестеролемії (кафедра факультетської терапії).

За 50 років роботи факультету освіти здобуло більш ніж 6 тис. лікарів-стоматологів. Серед студентів були представники 40 країн світу. Зараз тут навчається понад 1060 студентів, зокрема близько 170 іноземців. Факультет готує лікарів-стоматологів загальної кваліфікації.

Студенти здобувають базові знання на теоретичних і клінічних кафедрах упродовж перших двох курсів, а практичні навички і вміння — під час навчання на чотирьох профільних кафедрах протягом трьох наступних років. Після складання на п'ятому курсі ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок–2 Стоматологія», державного практично-орієнтованого іспиту й отримання диплому випускники продовжують навчання в інтернатурі. Крайні студенти за рекомендацією вченої ради Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького одержують направлення для подальшого удосконалення фахової майстерності в магістратурі, аспірантурі, клінічній ординатурі. Випускники Львівської школи стоматології очолюють кафедри у вищих навчальних закладах Києва, Одеси, Вінниці та інших міст України, а також та закордоном, працюють на державній службі різних рівнів, проявили себе у мистецтві та спорті.

КАФЕДРА НЕВРОЛОГІЇ

ЗАВДУВАЧ КАФЕДРИ

Пишк Степан Степанович

доктор медичних наук, професор

ШТАТ КАФЕДРИ

Відповідальна за навчальну роботу —

к. мед. н., доц. **Г. М. Король**

Відповідальний за наукову роботу —

к. мед. н., доц. **Ю. О. Матвієнко**

Відповідальна за лікувальну роботу —

к. мед. н., доц. **Л. Б. Мар'єнко**

ВИКЛАДАЧІ

Д. мед. н., проф. **С. С. Пишк**, д. мед. н., проф. **Т. І. Негрич**,

кандидати медичних наук, доценти **Г. М. Король**,

Ю. О. Матвієнко, **Л. Б. Мар'єнко**, **Н. В. Малярська**, **Н. Л. Бо-**

женко, к. мед. н. **О. С. Сиротіна**, асистенти **К. М. Мар'єнко**,

М. С. Шоробура, **Р. С. Пишк**, асист. **Р. Я. Вівчар**, старші ла-

боранти Г. М. Івасюк, **В. А. Самолюк**, **Л. Й. Ткачук**.

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ

Кафедра нервових хвороб заснована 18 квітня 1905 р. Тоді на медичному факультеті Львівського університету було відкрито амбулаторію для прийому хворих і навчання студентів із курсу нервових та психічних хвороб. Для цього вже 15 травня 1905 р. винайняли помешкання в партері будинку № 9 по вул. Гауснера. Керівником закладу став проф. Генріх Гальбан, асистентом — доктор Юліан Шоломович. Курс нервових хвороб почали викладати 24 травня 1905 р.

У 1907 р. створено гістологічну лабораторію, де почали готувати мікроскопічні препарати і навчати студентів.

Із 1909 р. обов'язки заступника завідувача кафедри виконував проф. Якоб Ротфельд, делегат до галузевої ради, керівник наукового товариства у Львові. Тут були виконані роботи «Опис ураження окорухового нерва», «Поліневрит церебральний меньєроформний (Франка-Гохварда)», «Вивчення прогресивного паралічу», а також підготовлені праці з епілепсії, шизофренії та психопатії.

У 1924 р. на медичному факультеті відкрита клініка нервових хвороб, яку очолив Генріх Гальбан — випускник Віденського університету, професор психіатрії і неврології, член-кореспондент Товариства лікарів Польщі. Він очолював комісію університету в справах молоді, був куратором Товариства українських студентів католиків «Обнова». У цей час працівник кафедри,

проф. Е. Артвінський видав підручник «Про нервові хвороби дитячого віку».

При клініці були відкриті гістологічна лабораторія, рентген-кабінет, відділення електро- і гідротерапії, операційна. Упродовж 1930–1934 рр. для клініки було споруджено й обладнано спеціальний будинок, куди переведено кафедру та відділення нервових і психічних хвороб.

Курс психіатрії читав д. мед. н., професор психопатології, член педагогічної комісії Міністерства освіти Польщі, доц. А. Дем'яновський — автор праць «Психічно хворі злочинці лікарні на Кульпарківській з антропологічного погляду» (1923), «Антропометричні показники психічно хворих у Малопольщі» (1922), «Експериментальне дослідження уваги залізничних телеграфістів у контексті економічної психології» (1920).

У 1939 р. після приєднання Західної України до СРСР було організовано Львівський медичний інститут, куди увійшла й кафедра нервових і психічних хвороб. Під час німецької окупації міста навчальний заклад не працював. Найцінніше обладнання та 2 тис. томів літератури бібліотеки кафедри були вивезені до Німеччини. Неврологічну службу довелося створювати заново. У цій справі велика заслуга належить доц. Я. Бачинському, який очолював кафедру в 1944–1945 рр., та заслуженому діячеві науки України, проф. Д. І. Панченку, який керував кафедрою упродовж 1945–1951 рр.

У повоєнні роки завідувачами кафедри нервових хвороб із курсом нейрохірургії були доц. С. Трач (1951–1955), заслужений діяч науки України, проф. М. В. Міртовський (1955–1959), доц. Н. Н. Попова (1959–1964), професори Д. І. Пронів (1964–1977), П. Г. Скочій (1977–1999). Із 2000 р. завідувачем є проф. С. С. Пшик.

Протягом 1945–1977 рр. кафедра була значно розширена й обладнана науковою апаратурою. Знову відкрито фізіотерапевтичний, рентгенівський кабінети, залу лікувальної фізкультури, нейрогістологічна й біохімічна лабораторії, дитяче неврологічне відділення. При кафедрі був організований доцентський курс нейрохірургії, завідувачами якого в різний час були доц. Л. Рождественський (1945–1963), доц. В. Г. Караванов (1972–1977), проф. В. М. Шевага (1977–1985). Останній у 1985 р. був призначений на посаду керівника кафедри рефлексотерапії з курсом нейрохірургії на базі Львівської міської лікарні швидкої медичної допомоги. Крім того, кафедра нервових хвороб із 1977 р. вела цикл медичної генетики, лекційний курс якої читали проф. П. Г. Скочій і доц. М. О. Бабадагли.

Упродовж 1976–1984 рр. працівники кафедри нервових хвороб ЛДМІ разом зі вченими НДІ неврології і психіатрії (м. Харків) брали участь в опрацюванні важливих наукових тем: «Вплив зловживання алкоголем на виникнення, характер і наслідки цереброваскулярної патології», «Роль генетичних факторів у розвитку цереброваскулярної патології». З 1984 до 1988 р. науковці кафедри вивчали метод диференціальної діагностики маловивчених форм енцефалопатій, протягом 1988–1992 рр. — тему «Клініко-біохімічна діагностика стадій дисциркуляторних енцефалопатій судинного і травматичного генезу», а з 1993 р. досліджували проблему «Судинні порушення нервової системи в осіб-ліквідаторів катастрофи на Чорнобиль-

ській АЕС за даними клініко-параклінічних досліджень».

Співробітники кафедри (та лікарі-практики під егідою кафедри) з 1960 р. видали близько 250 праць, в яких висвітлені актуальні питання етіології, патогенезу, диференційної діагностики, прогнозу, реабілітації й нових методів лікування церебральної та екстрацеребральної судинної патології, захворювань периферійної нервової системи, пухлин головного і спинного мозку, первинних та вторинних енцефалітів, нейроревматизму, розсіяного склерозу й інших.

Сьогодні базою кафедри неврології ЛНМУ імені Данила Галицького є окремі приміщення неврологічного корпусу Львівської обласної клінічної лікарні.

Історія Львівської школи дитячих неврологів. У 1951 р. у Львівському державному медичному інституті було відкрито педіатричний факультет. До 1977 р. майбутні педіатри вивчали неврологію протягом двох семестрів за загальними програмами — як і студенти інших факультетів. У вересні 1977 р. на кафедру прийшла працювати асист. М. О. Бабадагли. Педіатр та дитячий невролог, вона мала неабиякий практичний досвід, закінчила заочну аспірантуру Київського інституту педіатрії, акушерства і гінекології АН УРСР, захистила кандидатську дисертацію, пройшла спеціалізацію під керівництвом проф. М. Б. Цукера на кафедрі дитячої неврології Центрального інституту удосконалення лікарів (м. Москва). М. О. Бабадагли поєднувала викладання дитячих хвороб із субординатурами з дитячої неврології. У 1977 р. цикл дитячої неврології, який слухали студенти шостого курсу педіатричного факультету, переведено на кафедру неврології.

Так була створена Львівська школа дитячих неврологів. Її випускники працюють педіатрами, дитячими неврологами, психіатрами на кафедрах та в науково-дослідних інститутах.

На базі реабілітаційних установ Львова і Трускавця був організований Інститут проблем медичної реабілітації, який в 1999 р. став філією кафедри медичної реабілітації, фізіотерапії та курортології КМАПО ім. П. Л. Шупика. Результатом співпраці завідувача кафедри неврології, проф. С. С. Пшика та колективу реабілітологів на чолі з проф. В. І. Козявкіним сприяла вдосконаленню форм і методів медичної реабілітації хворих із вертеброгенною патологією, наслідками органічних уражень мозку після травм, інсультів та перинатальних уражень нервової системи.

НАВЧАЛЬНА РОБОТА

Викладачі кафедри неврології читають лекції з предмету «Нервові хвороби» для студентів четвертого курсу медичного факультету спеціальностей «Лікувальна справа», «Педіатрія» і «Медико-профілактична справа». Ця дисципліна розділена на два модулі: № 1 — «Загальна неврологія», № 2 — «Спеціальна неврологія». Педагоги також викладають предмет «Нервові хвороби і нейростомато-

ПШИК
Степан Степанович
Завідувач кафедри,
д. мед. н., проф.

логія» для студентів четвертого курсу стоматологічного факультету за спеціальністю «Стоматологія».

Лекції з неврології проводяться на всіх факультетах університету. Співробітники кафедри надають допомогу Службі охорони здоров'я м. Львова і Львівської області, систематично організують заняття з лікарями-неврологами та один раз на місяць — засідання неврологічної секції товариства, на якій обговорюють актуальні і загальнонаукові питання сучасної медицини.

При кафедрі діє студентський науковий гурток (керівник — доц. Н. В. Малярська), учасники якого регулярно обстежують тематичних хворих, долучаються до роботи загальноуніверситетських студентських конференцій, загальноукраїнських олімпіад із неврології.

НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Впродовж 2008–2012 рр. вчені кафедри вивчали тему «Клініко-патогенетичні особливості розсіяного склерозу та остеохондрозу попереково-крижового відділу хребта». Вони мали на меті: а) підготувати клініко-епідеміологічну характеристику обстежених хворих на розсіяний склероз (РС) з урахуванням екологічної забрудненості територій їх проживання; б) визначити особливості дебюту, ремітуючо-рецидивного (РР), первинно (ПП) та вторинно-прогресуючого (ВП) типів перебігу РС залежно від стану забруднення навколишнього середовища; в) дослідити вплив імуноглобулінів, виділених із плазми крові хворих на РС, на життєздатність імунокomпетентних клітин; г) оцінити діагностичне та прогностичне значення каталітичної активності абзимів плазми крові хворих на РС, зокрема їх здатність руйнувати основний білок мієліну (ОБМ) та ДНК, а також прогностичну роль визначення цитотоксичної активності імуноглобулінів, виділених із плазми крові хворих на РС, в ефективності патогенетичного лікування цього захворювання; д) вивчити клінічні, рентгенологічні і нейровізуальні особливості у хворих із неврологічними проявами поперекового остеохондрозу (НППОХ) в динаміці лікування і проаналізувати їх значущість у формуванні неврологічних синдромів; е) дослідити й оцінити

вміст низки мікроелементів (мідь, залізо, марганець, кобальт, цинк) та їх динаміку у процесі лікування у хворих із НППОХ; є) вивчити забезпеченість жиророзчинними вітамінами А та Е та їх динаміку під час лікування хворих із НППОХ; ж) дослідити кореляційні зв'язки вмісту мікроелементів (мідь, залізо, марганець, кобальт, цинк), жиророзчинних вітамінів (А та Е) та їх патогенетичне значення при НППОХ шляхом використання методів факторного та дискримінантного аналізу; з) вдосконалити лікувальну тактику при НППОХ, враховуючи стан мікроелементного забезпечення організму та його патогенетичне значення.

ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ КАФЕДРИ

Науковці кафедри встановили, що серед зовнішніх факторів ризику розвитку РС важливе значення мають екологічні характеристики зони проживання хворих. Вони виявили статистично вірогідну перевагу таких несприятливих клінічних характеристик РС, як церебро-спінальна форма ($P < 0,05$), вторинно-прогресуючий тип перебігу ($P < 0,01$), тяжкий ступінь прояву патологічного процесу ($P < 0,05$) у хворих, які проживають на забруднених ґрунтах.

Вчені довели, що препарати IgG плазми крові хворих на розсіяний склероз мають нижчу цитотоксичну активність щодо Т-клітин (лінія МТ-4), а деякі з них навіть стимулюють ріст цих клітин порівняно з IgG клінічно здорових донорів. Загибель Т-клітин під дією препаратів IgG відбувається шляхом апоптозу. Отримані дані вказують на підвищену стійкість до апоптозу автореактивних Т-клітин при РС, що корелює із посиленням автоімунного процесу при цій хворобі. Виявлено кореляцію між низькою цитотоксичною активністю абзимів, виділених із плазми крові хворих, щодо Т-лімфоцитів і ступенем тяжкості цього захворювання.

IgG, очищені із плазми крові хворих на РС, мають здатність руйнувати ОБМ, хоча в окремих хворих рівні цієї активності суттєво відрізняються. Ензиматичні властивості імуноглобулінів значною мірою залежать від індивідуальних клінічних характеристик хвороби, зокрема, її тривалості, типу перебігу, ступеня тяжкості та стадії патологічного процесу. У плазмі крові окремих хворих на розсіяний склероз присутні абзими, здатні гідролізувати не лише ОБМ, але й ДНК, хоча поява таких абзимів при захворюванні на РС не є масовим явищем.

Науковці дійшли висновку, що препарат імунomodуючої дії препарату «Бетаферон» сприяє ініціації апоптичних процесів в автореактивних Т-лімфоцитах великої частини хворих на розсіяний склероз, у такий спосіб гальмуючи автоімунні реакції, характерні для захворювання. Вони показали, що зменшення кількості загострень у хворих на РС, повний вихід із них, зменшення тяжкості хвороби у процесі такого лікування корелює із

Колектив кафедри неврології. Зліва направо перший ряд: Г. М. Король, С. С. Пшик, Т. І. Негрич, Г. І. Івасюк, В. А. Самолюк; другий ряд: Ю. О. Матвієнко, Н. В. Малярська, Л. Б. Маренко, Н. Л. Боженко, К. М. Маренко, Р. Я. Вівчар, Л. Й. Ткачук, М. С. Шоробура, Р. С. Пшик

зростанням цитотоксичної активності IgG плазми крові хворих на РС та їх здатністю індукувати апоптоз автореактивних Т-клітин.

Учені кафедри наголошують, що при визначенні прогнозу розсіяного склерозу необхідно враховувати стан екологічної забрудненості територій проживання хворих. Із прогностичною метою рекомендовано ретельно вивчати анамнез хвороби та клінічних особливостей різних типів її перебігу з допомогою спеціально розробленої Інститутом неврології, психіатрії та наркології НАМН України анкетно-опитувальника.

Для діагностики ступеня тяжкості і характеру перебігу РС вони рекомендують проводити комплексне клінічне та імунологічне дослідження цитотоксичної активності IgG плазми крові хворих. Низька цитотоксична активність абзимів, виділених із плазми крові хворих на РС, вказує на несприятливий прогноз цього захворювання.

Крім того, співробітники кафедри неврології ЛНМУ імені Данила Галицького зробили теоретичне узагальнення та запропонували новий спосіб вирішення актуальної медичної проблеми — уточнення патогенетичних механізмів і вдосконалення лікувальної тактики при НППОХ, базуючись на даних багатофакторного клініко-параклінічного обстеження, яке включало вивчення вмісту мікроелементів (мідь, залізо, марганець, кобальт, цинк) та жиророзчинних вітамінів (А і Е) у хворих із НППОХ та їх динаміку в процесі лікування.

Науковці дійшли висновку, що у динаміці перебігу захворювання важливе значення має комплекс факторів, який включає (в порядку зменшення значимості): больовий синдром (за ВАШ), коефіцієнт симптому Ласега, біль у спині (за опитувальником МакГілла), напруження поперекових м'язів, рівень кобальту, міді, заліза та цинку. Інформація про динаміку цього комплексу показників дозволяє уточнити індивідуалізовані значення класифікаційних функцій, сприяє удосконаленню діагностики та вибору схеми лікування.

За результатами дискримінантного аналізу було виявлено кореляційну залежність даних обстеження за ВАШ, НПМ, показника больового синдрому у спині за шкалою МакГілла (Д та РІБ) та коефіцієнту симптому Ласега з належністю до групи корінцевих чи рефлекторних синдромів.

Порушення вмісту МЕ в організмі хворих із неврологічними проявами поперекового остеохондрозу є основою для корекції його вітамінно-мінеральними комплексами. Призначення препарату «Вітирон» позитивно вплинуло на лікування больового синдрому при остеохондрозі хребта, що дозволяє рекомендувати його для застосування у комплексній терапії НППОХ. Позитивна клінічна динаміка під впливом лікування опосередковано вказує на участь вітаміну Е в саногенезі при НППОХ.

Шляхом факторного аналізу було встановлено вплив на перебіг неврологічних проявів поперекового остеохондрозу принаймні шести латентних факторів, які охоплювали понад 72% сукупної дисперсії даних, серед яких найбільш суттєвим виявилось саме поєднання наявності больового синдрому, характеристики показників болю у нозі (за опитувальником МакГілла) як до, так і після лікування, та вміст досліджуваних мікроелементів у сироватці крові.

На основі проведених комплексних обстежень було розроблено патогенетично-обґрунтовані терапевтичні програми для хворих із НППОХ. Для підвищення ефективності лікування рекомендовано включити до базисного лікування вітамінно-мінеральні комплекси, які містять жиророзчинні вітаміни А та Е і МЕ (Co, Cu, Fe, Zn, Mn), що призначаються на 30 днів у дозі: вітамін А — 3333 МО, вітамін Е — 2 мг; залізо — 30 мг, мідь — 0,45 мг, марганець — 0,5 мг, цинк — 0,5 мг на добу.

Одержані наукові результати висвітлені в 70 наукових публікаціях (зокрема 11 — у закордонних виданнях). Учені кафедри неврології отримали вісім актів впровадження. Серед найважливіших праць — навчальний посібник для студентів медичних вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації «Епілепсія (в питаннях і відповідях)» (Л. Б. Мар'єнко, К. М. Мар'єнко, 2009), «Паркінсонізм-плюс» (Ю. О. Матвієнко, 2009), «Selected tests, questions and clinical cases in neurology for the English-speaking students» (Ю. О. Матвієнко, С. С. Пшик, Л. Б. Мар'єнко, 2010), «Первинні болі голови у практиці загального лікаря» (Ю. О. Матвієнко, 2012), навчально-методичні рекомендації «Модуль 1 «Загальна неврологія» та «Модуль 2 «Спеціальна неврологія» (С. С. Пшик, Г. М. Король, Ю. О. Матвієнко та ін., 2011).

ЛІКУВАЛЬНА РОБОТА

Кафедра неврології розміщується на базі неврологічного відділення Львівської обласної клінічної лікарні. У його складі функціонує палата інтенсивної терапії, кабінет реабілітаційного лікування та кабінет функціональної діагностики, в якому працюють тільки співробітники кафедри. Вони проводять обстеження (ЕЕГ, ЕхоЕГ, РеоЕГ) не лише хворим базового, а й інших відділень лікарні, а також обласної консультативної поліклініки, а за необхідності — інших медичних установ Львова та області.

Відділення ЛОКЛ є організаційно-методичним центром для неврологічної служби області. Тут проводяться семінари, конференції, присвячені актуальним проблемам неврології, а також щомісячні засідання профільного товариства, в яких беруть участь провідні вітчизняні і зарубіжні фахівці-неврологи. Так протягом 2011 р. відбулося дев'ять засідань.

У відділенні і на кафедрі функціонують обласні центри розсіяного склерозу (керівник — проф. Т. І. Негрич), екстрапірамідних захворювань (ординатор, к. мед. н. Л. В. Федоришин), обласний протиепілептичний центр (доц. Л. Б. Мар'єнко).

Лікарі-ординатори відділення, асистенти та доценти цілодобово чергують у відділенні. Лікарі вищої категорії, асистенти і доценти виїжджають в райони області. Щотижня відбувається обхід завідувача кафедри проф. С. С. Пшика, завідувача відділення Я. Є. Саноцького. За доцентами кафедри закріплені окремі палати, де вони проводять щотижневі обходи, а за необхідністю — негайні консультації хворих. Учені корегують алгоритм обстеження хворих, тактику їх лікування, контролюють правильність формулювання діагнозів, ведення медичної документації. Крім того, вони проводять ранкові наради, двічі на місяць — науково-практичні конференції з розглядом важких хворих і летальних випадків, які сталися у відділенні.

В 2012 р. у відділенні лікувалося 2204 хворих. 13,7% пацієнтів (302 особи) лікували працівники кафедри неврології ЛНМУ імені Данила Галицького.

ГРОМАДСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Викладачі кафедри активно займаються не лише терапевтичною, а й громадською роботою:

Завідувач, проф. С. С. Пшик — голова Львівського обласного товариства неврологів, член атестаційної комісії з неврології Головного управління охорони здоров'я Львівської облдержадміністрації;

Проф. Т. І. Негрич — керівник Львівського обласного центру розсіяного склерозу, член комісії МОЗ України по Західному регіону з проблем розсіяного склерозу, етичної комісії Львівської обласної клінічної лікарні.

Доц. Л. Б. Мар'єнко — керівник Львівського обласного протиепілептичного центру, віце-президент Української асоціації клінічних нейрофізіологів, член і сертифікований лектор Європейської академії епілепсії, член підкомісії по Східній Європі Європейської ради Міжнародної протиепілептичної ліги, Української протиепілептичної ліги.

Доц. Г. М. Король — член неврологічної лікарської комісії з огляду рекрутів Львівської обласної клінічної лікарні, член Львівської обласної лікарської експертної комісії зі зв'язку захворюваності з умовами праці, голова комісії з огляду студентів санаторію-профілакторію ЛНМУ імені Данила Галицького, експерт-невролог Львівського обласного бюро судово-медичної експертизи.

Асист. К. М. Мар'єнко — член Української проти-епілептичної ліги.

В 2012 р. викладачі провели три тренінгові семінари у Львові, Дніпропетровську, Харкові для неврологів і дитячих неврологів Західного, Центрального і Південного регіонів України (загальна кількість учасників — 125 осіб) із питань діагностики та лікування епілепсії з виданням міжнародного сертифікату Європейської академії епілепсії (організатор — доц. Л. Б. Мар'єнко). Доц. Н. Л. Боженко прочитала чотири лекції з сучасних методів лікування неврологічних захворювань для лікарів-неврологів Львівської області (зокрема на засіданнях Львівського обласного товариства неврологів), доц. Л. Б. Мар'єнко — три лекції, доц. Н. В. Малярська — дві, доц. Ю. О. Матвієнко — чотири, доц. Г. М. Король — дві, асист. К. М. Мар'єнко — одну.

Викладачі кафедри є кураторами академічних груп четвертого курсу стоматологічного факультету. Вони провели понад 150 виховних заходів зі студентами факультету.

КАФЕДРА ОПЕРАТИВНОЇ ХІРУРГІЇ З ТОПОГРАФІЧНОЮ АНАТОМІЄЮ

ЗАВДУВАЧ КАФЕДРИ

Масна Зоряна Зеновіївна

доктор медичних наук, професор

ПІТАТ КАФЕДРИ

Відповідальна за навчальну роботу — к. мед. н.,

доц. **М. Є. Червінська**

ВИКЛАДАЧІ

Проф. **З. З. Масна**, доц. **М. Є. Червінська**, асистенти **Н. І. Кашлюк**, **І. К. Додолова**, **В. В. Савран**, **М. Г. Орел** (англомовне відділення), старші лаборанти **В. Р. Серняк**, **Р. Р. Согуїко**, лаборанти **Л. М. Марціун**, **М. А. Вірга**.

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ

Першим завідувачем кафедри нормальної і топографічної анатомії медичного факультету Львівського університету в 1894 р. став проф. Генріх Кадій. Відтоді під час викладання анатомії майбутнім медикам особливу увагу приділяли саме хірургії.

У травні 1940 р. зі складу кафедри нормальної і топографічної анатомії Львівського державного медичного інституту виокремилася кафедра оперативної хірургії та топографічної анатомії. Її організатором і першим завідувачем став доц. П. І. Голобородько, випускник медичного факультету Харківського медичного інституту. За сумісництвом він був завідувачем хірургічного відділення Львівської залізничної лікарні. В 1941 р. учений повернувся до Харкова, а кафедри топографічної та нормальної анатомії знову були об'єднані під керівництвом проф. Ю. А. Марковського.

В 1944 р. у ЛДМІ було відновлено кафедру оперативної хірургії та топографічної анатомії, а її завідувачем став випускник медичного факультету Київського університету, проф. І. В. Студзінський. Вчений вивчав хірургічну анатомію судинної та периферійної нервової системи, клінічні аспекти ампутацій та реампутацій, вогнепальних остеомиєлітів різної локалізації, патогенезу та діагностики кил. Він встановив, що обвиття пуповини навколо ший плода є одним з екологічних чинників розвитку кривошії. Був автором близько 100 наукових і навчально-методичних праць. Протягом 1945–1964 рр. професор очолював Львівське обласне товариство хірургів.

У 1965 р. на посаді завідувача кафедри І. В. Студзінського змінив його учень, випускник медичного факультету Львівського медичного інституту, проф. В. М. Омельченко. Він підготував та видав понад 80 наукових і навчально-методичних праць, серед яких «Атлас хірургічних операцій на черевній стінці і органах черевної порожнини». Володимир Михайлович доклав чимало зусиль до розширення матеріально-технічної бази кафедри (створено експериментальні відділення, операційну, рентгенівський кабінет, лабораторії). Водночас упродовж 1972–1982 рр. він керував Львівським обласним товариством анатомів, гістологів і ембріологів.

МАСНА

Зоряна Зеновіївна
Завідувач кафедри,
д. мед. н., проф.

З 1982 до 1989 р. кафедрою завідував проф. В. Ф. Вільховий — випускник першого Харківського медичного інституту, колишній військовий лікар та завідувач кафедри нормальної анатомії. Автор близько 130 наукових робіт, двох авторських свідоцтв на винаходи та семи рацпропозицій, фундаментальних посібників, він досліджував проблеми рентгенанатомії трубчастих органів людини (кровоносних судин, жовчних, підшлункових та слинних проток, сечовивідних шляхів), зокрема під

Колектив кафедри оперативної хірургії з топографічною анатомією. Зліва направо: перший ряд: Н. І. Кашлюк, І. К. Додолова, З. З. Масна, М. Є. Червінська, М. Г. Орел; другий ряд: Р. Р. Согуйко, В. Р. Серняк, Л. М. Марциун, В. В. Савран, М. А. Вірга

час зміщення тіла та при рухах у суглобах, займався удосконаленням хірургічного інструментарію.

Упродовж 1989–1999 рр. кафедру очолював випускник Львівського державного медичного інституту, проф. М. О. Вільчинський. У колі його наукових інтересів — відновлювальна, реконструктивна та пластична хірургія (нові методи пластики грудної стінки, хірургії трахеобронхо-стравохідних фістул; удосконалення способів хірургічного лікування раку трахеї та стравоходу). Є автором близько 100 наукових праць.

Протягом 2000–2012 рр. кафедрою керував випускник лікувального факультету ЛДМІ, декан медичного та лікувального факультетів (1994–2005), доц. І. Я. Грицько. Вчений проводив дослідження у сфері вдосконалення техніки хірургічних втручань, зокрема, при резекції трахеї і формуванні її анастомозів, вивчав питання ревазуляризації та розвитку колатерального кровоплину при хірургічних втручаннях, пластичній і реконструктивній хірургії, хірургічній анатомії кровоносної системи. Він видав понад 90 наукових та навчально-методичних праць, серед них — атлас, монографія, навчальний посібник.

Із 2012 р. кафедру оперативної хірургії з топографічною анатомією Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького очолює проф. З. З. Масна — автор більше 150 наукових та навчально-методичних праць, зокрема двох посібників, двох атласів, довідника, шести патентів України на винахід. Її наукові

дослідження присвячені вивченню особливостей морфогенезу та ангіоархітекτονіки кори головного мозку в нормі, за умов ішемії та при коригувальних впливах, зокрема під дією випромінювання гелій-неонового лазера; закономірностей вікової динаміки структури та мінерального складу твердих тканин зубощелепного апарату людини в пре- і постнатальному періодах онтогенезу.

Колектив кафедри розвиває традиції Львівської анатомічної школи.

НАВЧАЛЬНА РОБОТА

Одним із найважливіших завдань кафедри є постійна інтеграція навчального процесу на доклінічних кафедрах. Тому під час засвоєння студентами теоретичних знань з оперативної хірургії та топографічної анатомії викладачі приділяють увагу поєднанню елементів теоретичної і клінічної медицини.

Під час вивчення топографічної анатомії ділянки й органи людського організму розглядають з позиції їх морфологічних та функціональних взаємозв'язків. Оперативна хірургія, як складова і фундаментальна частина загальної хірургії, передбачає дослідження методів хірургічних втручань. Окремі заняття присвячені вивченню історії створення предмету.

На кафедрі оперативної хірургії з топографічною анатомією навчаються студенти других-третьох курсів медичного факультету (спеціальності «Лікувальна справа», «Педіатрія», «Медико-профілактична справа») та студенти другого курсу стоматологічного факультету, зокрема й іноземні студенти. Тут проводяться заняття з дисципліни «Оперативна хірургія та топографічна анатомія» для студентів другого та третього курсів медичного факультету, другого курсу стоматологічного факультету українською, англійською та російською мовами.

Викладання оперативної хірургії та топографічної анатомії також здійснюють інші теоретичні кафедри: нормальної анатомії, латинської мови, нормальної фізіології, патологічної фізіології, гістології та кафедри хірургічного профілю.

ГОЛОБОРОДЬКО
Павло Іванович
Завідувач кафедри
(1940–1941),
доцент

СТУДЗІНСЬКИЙ
Іван Вікентійович
Завідувач кафедри
(1944–1965),
професор

ОМЕЛЬЧЕНКО
Володимир
Михайлович
Завідувач кафедри
(1966–1982), проф.

ВІЛЬХОВИЙ
Василь Федорович
Завідувач кафедри
(1982–1989),
професор

ВІЛЬЧИНСЬКИЙ
Михайло
Олександрович
Завідувач кафедри
(1989–2000), проф.

ГРИЦЬКО
Ігор Якимович
Завідувач кафедри
(2000–2012),
доцент

Практичні заняття забезпечені тестовими завданнями, муляжами. Кожен студент кафедри має підручник з оперативної хірургії та топографічної анатомії за редакцією професорів К. І. Кульчицького і М. П. Ковальського.

Колектив кафедри оперативної хірургії та топографічної анатомії курирує студентів, які проживають у гуртожитку № 3. Впродовж навчального року вони відвідують гуртожиток, проводять обхід та санітарний огляд житлових кімнат і нежитлових приміщень. Викладачі-куратори організовують та проводять бесіди, лекції, диспути і зустрічі зі студентами, екскурсії визначними історичними місцями, музеями Львова тощо.

Крім того, на кафедрі функціонує студентський науковий гурток. Результати досліджень, виконаних молоддю під керівництвом викладачів, доповідаються на конференціях різного рівня, а також публікуються у збірниках і журналах.

НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Серед головних напрямів наукової роботи — створення нових та удосконалення способів оперативних втручань; пластична і реконструктивна хірургія; пересадка тканин; хірургічна анатомія кровоносної системи; вивчення компенсаторних можливостей кровоносного русла різних органів (трахеї, шлунку, селезінки, товстої кишки тощо) при їх патології та після оперативних втручань в експерименті.

ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ КАФЕДРИ

Співробітники кафедри удосконалили, модифікували та запропонували методи, які нині широко застосовуються в практичній медицині. Це пластика трахеї, пластика стравоходу шлунком, ревазуляризація нирки, селективна ангіографія при раку прямої кишки та неспецифічному виразковому коліті, аутопластика аорти, модифікований судинний шов дуги аорти.

Найважливіші результати науково-дослідної роботи висвітлені у монографіях та атласах, виданих співробітниками кафедри. За останні п'ять років вони опублікували більше 20 журнальних статей, підготували до друку дві монографії, численні тези у збірниках матеріалів конференцій та конгресів різних рівнів. Так у 2011 р. вийшов навчально-методичний посібник «Топографічна анатомія та оперативна хірургія верхньої кінцівки» (М. Є. Червінська, 2011).

КАФЕДРА ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

ЗАВДУВАЧ КАФЕДРИ

Кордіяк Андрій Юліанович

доктор медичних наук, професор

ПІТАТ КАФЕДРИ

Відповідальний за наукову роботу — к. мед. н., доц.

В. С. Кухта

Відповідальна за навчальну роботу — к. мед. н., доц.

У. Д. Телішевська

ВИКЛАДАЧІ

Кандидати медичних наук, доценти Б. М. Заліський, В. С. Кухта, С. П. Кузів, О. Є. Завадка, В. О. Годованний, О. Я. Матвійчук, П. В. Щерба, М. М. Угрин, І. Г. Чучмай,

кандидати медичних наук, асистенти В. І. Тищенко, Т. Ю. Неміш, Г. В. Олійник, М. М. Сегал, Н. Р. Ключковська, Н. М. Дидик, О. К. Козут, О. Я. Стиранівська, Г. Б. Мартинек, О. Б. Завойко, У. Д. Телішевська, Р. П. Гуньовська, асистенти Р. В. Підлісний, А. М. Бордовський, Н. І. Микиевич, В. Р. Ярчиківський, О. М. Лозинський, Р. В. Кулінченко, О. Я. Заблоцька, М. Ю. Солонько, О. С. Кирманов, М. О. Черпак, З. Г. Коротін, старші лаборанти А. А. Александрова, І. М. Сидорук, О. В. Хоменко, Т. Д. Павлів, О. Г. Гірох, Р. Р. Братусь-Гринків, І. В. Яцута, М. Р. Бірбан, лаюоранти: О. Д. Федун, І. Я. Сух, З. Д. Завадка, В. В. Молюх, П. В. Тістик, О. Ю. Ковалішин, А. І. Божик, А. Р. Жінко, В. В. Іваницький.

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ

Викладання ортопедичної стоматології у Львові розпочато у 1960 р. Тоді практичні заняття зі студентами проводив стоматолог-ортопед С. А. Шмерцлер, а для читання лекцій був запрошений доцент Київського медичного інституту ім. О. О. Богомольця С. Й. Криштаб.

У наступному році керівником кафедри став д. мед. н. Я. М. Збаржа. Лекції почали читати досвідчені спеціалісти Д. Леонтович, Б. О. Мартинек, В. В. Пінчук, Л. М. Ковбасюк, Л. Д. Чучмай, Л. П. Барінова. До початку 1963–1964 навчального року сформувався педагогічний колектив та були прийняті перші аспіранти — М. М. Халавка, В. Ф. Макеев, Р. А. Гумецький, які до 1970 р. захистили кандидатські дисертації і залишилися тут працювати.

З 1972 р. кафедру очолював д. мед. н., проф. Е. Я. Варес, з 1981 р. — д. мед. н., проф. В. Ф. Макеев. З 2013 р. кафедрою керує д. мед. н., проф. А. Ю. Кордіяк.

НАВЧАЛЬНА РОБОТА

Кафедра ортопедичної стоматології розміщується в першому і другому корпусах Стоматологічного медичного центру Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького. До її матеріальної бази належить: вісім клінічних залів (оснащених 32 стоматологічними установками), дві навчальні кімнати, кабінети (обладнаних 14), дві навчальні лабораторії (де студенти вивчають лабораторні та технологічні етапи виготовлення ортопедичних конструкцій, а також проводять наукові дослідження), міжкафедральний навчально-тренувальний центр для студентів з фантомними апаратами, лабораторія для виготовлення металокерамічних та біогельних протезів, кабінет функціональної діагностики. Крім того, студенти мають доступ до інтернету через мережу Wi-Fi.

КОРДІЯК
Андрій Юліанович
Завідувач кафедри,
д. мед. н., проф.

Заняття з імплантології проводяться у Центрі стоматологічної імплантації та протезування «ММ», окремі практичні заняття — у Комунальній 3-й міській стоматологічній поліклініці. З 1998 р. на кафедрі проходять навчання англійською мовою іноземні студенти з 12 країн (щороку 85–110 осіб на II–V курсах).

Колектив кафедри ортопедичної стоматології. Зліва направо: перший ряд: М. М. Сегал, С. П. Кузів, В. С. Кухта, А. Ю. Кордіяк, В. Ф. Макєєв, Т. Ю. Неміш, О. Є. Завадка, М. М. Угрин; другий ряд: Б. М. Заліський, О. Я. Матвійчук, Р. П. Гуньовська, Н. І. Микієвич, Н. Р. Клочковська, Г. В. Олійник, О. Я. Стиранівська, У. Д. Телішевська, О. Б. Завойко; третій ряд: Г. Б. Мартінек, Р. В. Підлісний, О. С. Кирманов, І. Г. Чучмай, О. К. Козут, М. Ю. Солонько, П. В. Щерба

На кафедрі ортопедичної стоматології успішно функціонує студентський науковий гурток. Щороку у ньому займаються 10–15 студентів, серед яких є представники всіх курсів стоматологічного факультету. Вони досліджують різні проблеми, які є частиною комплексної наукової теми кафедри. Члени гуртка неодноразово посідали призові місця на загально університетських та всеукраїнських студентських конференціях і олімпіадах.

НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Науковці кафедри ортопедичної стоматології проводять дослідження за науковою темою «Розробка й удосконалення клінічних методів і технологічних засобів у комплексному лікуванні пацієнтів з ушкодженнями, втратою зубів та деформаціями зубо-щелепної системи».

ЛІКУВАЛЬНА РОБОТА

Клінічною базою для лікувально-діагностичної та консультативної роботи професорів, доцентів та асистентів кафедри є стоматологічний медичний центр ЛНМУ імені Данила Галицького. Обсяг лікувально-діагностичної та консультативної роботи визначений тематикою практичних занять з ортопедичної стоматології для студентів II–V курсів стоматологічного факультету.

Працівники кафедри беруть активну участь у науково-практичних конференціях, майстер-класах, симпозиумах та запроваджують у практичну роботу свої наукові здобутки і в такий спосіб доповнюють досягнення сучасної вітчизняної та світової стоматології.

ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ КАФЕДРИ

Впродовж 2012 р. було захищено три кандидатські дисертації, опубліковано 36 статей, видано чотири методичні розробки з написання історій ортопедичного хворого. На кафедрі також вийшло у світ ювілейне видання «Стоматологічному факультетові у Львові — 50 років» (Р. М. Ступницький, А. В. Магльований, В. С. Гриновець, В. С. Кухта, 2008).

тологічному факультетові у Львові — 50 років» (Р. М. Ступницький, А. В. Магльований, В. С. Гриновець, В. С. Кухта, 2008).

КАФЕДРА ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЇ

ЗАВДУВАЧ КАФЕДРИ

Цимар Андрій Васильович

кандидат медичних наук, доцент

ШТАТ КАФЕДРИ

Відповідальний за наукову роботу — д. мед. н., проф.

О. О. Кіцера, к. мед. н., асист. **А. Ю. Бариляк**

Відповідальний за післядипломну освіту — к. мед. н.,

доц. **Ю. Р. Бариляк**

ВИКЛАДАЧІ

Д. мед. н., проф. **М. Б. Крук**, кандидати медичних наук,

асистенти **О. О. Кіцера**, **О. Є. Москалик**, асистент, завуч

ФПДО В. М. Пушкарьов, магістр, асистент **М. М. Крук**,

клінічний ординатор **Р. М. Герон**, старші лаборанти

М. Б. Климошко, **В. В. Олашин**, магістрант **В. Ю. Гаєвський**

ІСТОРІЯ КАФЕДРА

Кафедра оториноларингології заснована в 1908 р. проф. А. С. Юрашем. Потім її завідувачами були професори Т. О. Залевський (1919–1946), С. В. Михайловський (1947–1963), Р. О. Бариляк (1963–1981), О. О. Кіцера (1981–2002), Б. М. Крук (2002–2010).

З 2011 р. кафедру очолює к. мед. н., доц. А. В. Цимар.

НАВЧАЛЬНА РОБОТА

На кафедрі навчаються студенти п'ятого курсу медичного факультету, четвертого курсу стоматологічного факультету, аспіранти, клінічні ординатори, курсанти та інтерни за спеціальністю «Оториноларингологія та дитяча оториноларингологія». Викладачі також читають оторино-

ларингологію для студентів факультетів вищої медсестринської і післядипломної освіти. Тут проводяться первинні акредитаційні цикли, курси підвищення кваліфікації з різних питань оториноларингології.

Заняття проводяться на навчальних базах кафедр: ЛОР-відділеннях Львівської обласної клінічної лікарні (завідувач відділення — Ю. В. Гаєвський), 1-ї міської клінічної лікарні (Ю. Б. Соколовський), ОХМАТДИТУ (завідувач відділення — С. В. Булигіна, відповідальний за роботу з лікарями-інтернами — Ф. Б. Юрочко), Львівського обласного госпіталю інвалідів та репресованих ім. Ю. Липи (завідувач відділення — І. М. Чушак), Львівського військово-медичного клінічного центру Західного регіону (І. І. Кручаниця), ЛОР-поліклінічних відділеннях 1-ї міської клінічної лікарні (В. М. Горак), Львівського госпіталю Державної прикордонної служби України (В. С. Ковтуняк).

НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Вчені кафедри виконували наукові роботи у сфері хірургічного лікування пухлин носоглотки, вивчали аспекти ринології та фоніатрії. Зараз вони займаються розробкою нових методів лікування алергічних і бактерійних риносинуситів, фарингитонзилітів, створенням та вдосконаленням методик естетичної і функціональної хірургічної корекції носа (риносептопластика). Науковці також досліджують проблеми реконструктивної хірургії носа та зовнішнього вуха, функціональної ендоскопії, ошадливої хірургії на приносних пазухах. Вони вивчають окремі аспекти фітотерапії в рефлексотерапії запальних процесів верхніх дихальних шляхів та вуха, удосконалюють методи ранньої діагностики і прогнозування метастазів раку гортані та методів лікування онкологічних хворих.

ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ КАФЕДРИ

Протягом 2005–2008 рр. працівники кафедри оториноларингології опублікували 34 статті, зокрема 18 — у закордонних виданнях; захистили три кандидатські дисертації. Вчені розробили новий підхід у діагностиці та лікуванні гострого середнього отиту шляхом застосування сучасних антибіотиків (захищених амоксицилінів, кларитроміцину, азитроміцину, гатіфлоксацину), найновіших протизапальних препаратів (ереспалу, диклофенак-дуо), антиалергійних засобів (еріусу, цетиризину), мукоактивних препаратів (лазолвану, АЦЦ, ринофлуїмуцилу, синупрету). Вони вперше в Україні почали діагностувати хронічний ателектатичний середній отит.

Науковці запропонували комплексне лікування хронічного тонзиліту та фарингіту із застосуванням фітопрепаратів і гомеопатичних препаратів (тензіпрету, тонзилгону, тонзилотрену), алергічного та бактерійного риносинуситів (системна АГП: еріус, алерон, фексофенадин, цетиризин, лоратадин; місцеві ГКС: назонекс, фліксоназе; елімінаційні спреї: салін, фізіодоза, аква маріс,

ЦИМАР
Андрій Васильович
Завідувач кафедри,
к. мед. н., доц.

Колектив кафедри оториноларингології. Зліва направо перший ряд: Ю. Р. Баріляк, О. О. Кіцера, М. Б. Крук, А. В. Цимар; другий ряд: О. Ол. Кіцера, А. Ю. Баріляк, О. Є. Москалик, В. М. Пушкарьова, М. М. Крук

х'юмер, марімер), розробили патоморфологічні тести для прогнозування метастазування раку гортані, запатентували спосіб прогнозування ранніх метастазів у хворих на рак гортані.

Професори О. О. Кіцера та О. О. Кіцера (мол.) видали підручник «Клінічна оториноларингологія» (2007), а доц. А. В. Цимар є співавтором підручника «Невідкладні стани» (2008) та посібника «Невідкладні стани в оториноларингології» (2003).

НАУКОВА СПІВПРАЦЯ

Нині вчені кафедри оториноларингології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького спільно з науковцями ЛОР-кафедри Варшавського медичного університету (проф. К. Немчик), кафедри отоларингології хірургії голови та шиї (проф. В. Голомбек), кафедри та клініки дитячої отоларингології, фоніатрії і аудіології (проф. Г. Недзельська) Люблінського медичного університету ім. Ф. Скубішевського, Міжнародного центру слуху і мови Інституту фізіології і патології слуху у Варшаві (проф. Г. Скаржинський) займаються удосконаленням діагностики та розробкою ефективних методів лікування патології середнього і внутрішнього вуха (гострого середнього отиту, хронічного секреторного й ателектатичного отиту, тубарної дисфункції, сенсоневральної приглухуватості), а також природженої і набутої приглухуватості у дітей.

Разом з ученими Інституту медицини праці в Лодзі (проф. М. Слівінська) вони вивчають етіологію та діагностику вушних шумів.

КАФЕДРА ПСИХІАТРІЇ, ПСИХОЛОГІЇ ТА СЕКСОЛОГІЇ

ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ

Білобровка Ростислав Іванович

доктор медичних наук, доцент

ШТАТ КАФЕДРИ

Відповідальний за наукову роботу — к. мед. н.,

доц. **Б. В. Кулик**

Відповідальний за навчально-методичну роботу —

к. мед. н., доц. **А. Р. Панас**

Відповідальна за лікувальну роботу, профгрупорг кафедри — к. мед. н., доц. **Л. В. Рахман**

Відповідальний за виховну та кураторську роботу — асист. **А. Р. Цьона**

ВИКЛАДАЧІ

Асистенти **К. Ю. Закаль, О. Ю. Плевачук, Я. В. Штильовий, ст. лаб. І. І. Анікіна, лаб. С. Л. Підвисоцька**

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ

У 1901 р. на медичному факультеті Львівського університету була створена кафедра неврології і психіатрії. Її першим керівником став учень Крафта-Ебінга і Вагнера-Яурега — проф. В. Гальбан, організатор і керівник кафедри неврології та психіатрії (1905–1933), декан медичного факультету (1933), засновник Львівської наукової школи неврології та психіатрії.

Після організації в 1939 р. Львівського державного медичного інституту серед 19 теоретичних і клінічних кафедр було виділено окрему кафедру психіатрії, яку до 1946 р. очолював член педагогічної комісії Міністерства освіти Польщі, доц. О. Дем'яновський. Серед головних праць цього вченого були «Психічно хворі злочинці лікарні на Кульпарківській з антропологічного погляду» (1923), «Антропометричні показники психічно хворих у Малопольщі» (1922) і «Експериментальне дослідження уваги залізничних телеграфістів у контексті економічної психології» (1920).

З 1946 до 1970 р. кафедрою психіатрії керував проф. Ю. В. Маслов — заслужений діяч науки УРСР, автор близько 170 наукових і навчально-методичних праць, присвячених вивченню порушень вегетативної нервової системи при шизофренії, токсикоманіях, іпохондричних розладах. У цей період тут працювали доценти Д. Афанасьєв, О. Слободяник, Р. Николин, які зробили вагомий внесок у розвиток психіатричної науки, лікування та реабілітацію психічно хворих.

З 1970 р. завідувачем кафедри психіатрії ЛДМІ була проф. О. Т. Даниленко. Провідним напрямом наукових досліджень став клініко-психофармакологічний.

У 1980 р. на базі підрозділу було створено дві окремих — кафедра психіатрії факультету вдосконалення лікарів (завідувач — проф. О. Т. Даниленко) і студентська

БІЛОБРИВКА
Ростислав Іванович
Завідувач кафедри,
д. мед. н., доц.

кафедра психіатрії (проф. Б. С. Мар'єнко). Через рік студентську кафедру психіатрії очолив доц. В. І. Олейніков, який керував нею, а потім курсом психіатрії, до 1988 р., доки курс психіатрії було приєднано до кафедри неврології й утворено кафедру неврології та психіатрії, яку очолював проф. П. Г. Скорій.

Наступного року при кафедрі неврології було утворено курс психіатрії, який у 1991 р. реорганізовано в окрему кафедру психіатрії та медичної психології під керівництвом проф. І. Й. Влох, яка керувала кафедрою до 2011 р. Вона стала засновником Західного регіонального медичного відділення Академії наук вищої школи України, у 1992 р. — членом правління Українського товариства невропатологів і психіатрів, у 1998 р. — президентом Української асоціації з психосоціальної реабілітації.

У 1993 р. кафедра уперше у Львові організувала Міжнародну науково-практичну конференцію з сучасних методів терапії психічних захворювань.

З 2011 р. кафедрою очолює доц. Р. І. Білобрівка.

НАВЧАЛЬНА РОБОТА

Викладачі читають такі дисципліни: «Основи психології», «Основи педагогіки» (для першокурсників медичного і стоматологічного факультетів), «Медична психологія» (для студентів четвертих курсів медичного та фармацевтичного факультетів і третього курсу стоматологічного факультету), «Психічне здоров'я» (для студентів четвертого року навчання ФВМО), «Психіатрія, наркологія» (для студентів четвертих курсів медичного та стоматологічного факультетів). Вони також проводять заняття у групах англійськомовних студентів по загальній та медичній психології, психіатрії і наркології; читають елективні курси: «Психологія спілкування», «Основи профілактики алкоголізму та наркоманій», «Основи психоаналізу», «Основи сексології».

НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Учені кафедри здійснюють обґрунтування та впровадження методів відновлювальної фізичної терапії патологічних процесів, які супроводжуються явищами іонної мембранопатії; досліджують клінічну ефективність нових психотропних препаратів; розробляють тренінги суспільних навиків при реабілітації пацієнтів із психічними розладами. Розробляють і впроваджують у практику охорони здоров'я, психіатричні лікарні та диспансерний вітчизняний препарат — g-гідроглутамінат літію.

ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ КАФЕДРИ

Співробітниками запропонували систему лікувальних заходів, спрямованих на терапію іонних мембранопатій, які виникають при ендогенних психозах та алкоголізмі; розробили і впровадили в практику охорони здоров'я, психіат-

Колектив кафедри психіатрії, психології та сексології.
Зліва направо перший ряд: Р. І. Білобрівка, Н. І. Суvalo, К. Ю. Закаль, Я. Ю. Завада; другий ряд: А. Р. Цьона, С. Л. Підвисоцька, Л. В. Рахман, Б. В. Кулик, О. Я. Мануцак, А. Р. Панас

ричних лікарень та диспансерів низку нових вітчизняних і зарубіжних препаратів. Вони отримали дев'ять авторських свідоцтв та патентів на винаходи. За досягнення у вивченні іонних мембранопатій проф. І. Й. Влох була удостоєна нагороди ім. Ярослава Мудрого.

Наукові праці викладачів кафедри опубліковані у журналах та наукових збірниках, визнаних на міжнародному рівні. Серед них — «Європейська психіатрія», «Світова психіатрія», «Дунайська психіатрія» та ін.

За останні кілька років на кафедрі було видано підручники «Психіатрія і наркологія» (В. Л. Гавенко, В. С. Бітенський, І. Й. Влох, В. А. Абрамов та ін., 2009), «Психіатрія і наркологія» (О. К. Напреєнко, М. І. Винник, І. Й. Влох, О. З. Голубков та ін., 2011), посібник «Основні психопатологічні синдроми в клініці психіатрії та наркології в англійському перекладі» (І. Й. Влох, Ю. М. Даниленко, Б. В. Кулик, Р. І. Білобровка, А. Р. Панас, А. Л. Гуль, Л. В. Рахман, 2010).

НАУКОВА СПІВПРАЦЯ

Кафедра підтримує тісні контакти із закордонними науковими установами та школами, серед яких — Інститут неврології та психіатрії (Варшава, Польща), Медичні університети у Гамбурзі та Дортмунді (Німеччина), Світова організація з реабілітації (WAPR, Нью-Йорк, США), Інтернаціональне об'єднання психологів світу (Нью-Йорк, США).

Всі викладачі кафедри є членами Українського товариства невропатологів, психіатрів, психотерапевтів та психологів.

КАФЕДРА СТОМАТОЛОГІЇ ДИТЯЧОГО ВІКУ

ЗАВДУВАЧ КАФЕДРИ

Безвущо Ельвіра Валентинівна

кандидат медичних наук, доцент

ПІТАТ КАФЕДРИ

Відповідальна за наукову роботу — к. мед. н.,

доц. **З. Р. Пришко**

Відповідальна за навчальну роботу — к. мед. н.,

доц. **Г. М. Солонько**

ВИКЛАДАЧІ

Д. мед. н., проф., заслужений діяч науки і техніки України, заслужений професор ЛНМУ Н. І. Смоляр, кандидати медичних наук, доценти Г. В. Гірчак, Г. С. Гордон-Жура, О. М. Гіменюк, І. С. Дубецька, О. В. Колесніченко, Т. Ю. Лисак, З. Р. Пришко, У. О. Стадник, Г. М. Солонько, Н. Л. Чухрай, асистенти Н. І. Боднарчук, О. О. Бойко, І. В. Іан, В. О. Гриньох, О. В. Єзерська, В. В. Іванчишин, О. О. Ісакова, В. Л. Костура, С. Є. Лещук, Н. В. Малко, А. І. Мартовлос, О. О. Машкаринець, А. Л. Міськів, Н. П. Морозова, Х. Г. Мусій-Семенців, О. Т. Наренеха, С. В. Савчин, О. В. Скибчик, Н. М. Солина, Л. М. Солоп, Н. В. Пилипів (к. мед. н.), В. Є. Пришляк, А. В. Харченко, І. С. Хороз, М. Б. Цісінський, М. О. Шаран, асп. А. Хатем, лаборанти Т. В. Білевич, М. А. Гудз, А. І. Саєрун, М. Б. Фур, А. М. Цар, С. Ю. Чайковська, клінічні ординатори Самер Хайдар, Аль Фрихат Ебрахим, Стопа Дорота, Язан Алахмад, Халіл Атіє, Рамі Касем, Катажина Папієр, Атанас Пастармаджієв.

БЕЗВУШКО
Ельвіра
Валентинівна
Завідувач кафедри,
к. мед. н., доц.

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ

Кафедра заснована в 1976 р. Її завідувачами були професори Л. А. Луцик (1976–1979) та Н. І. Смоляр (1980–2012). З 2012 р. кафедру стоматології дитячого віку очолює доц. Е. В. Безвущо.

НАВЧАЛЬНА РОБОТА

Викладачі кафедри читають доклінічний (для студентів другого курсу стоматологічного факультету) та профілактичний курси (для студентів третього року навчання стоматологічного факультету), дисципліни «Терапія», «Хірургія» (для четвертого і п'ятого курсів стоматологічного факультету), «Ортодонтія» (для студентів третього-п'ятого років навчання стоматологічного факультету). Тут також здобувають післядипломну освіту (клінічна ординатура, магістратура, інтернатура, спеціалізація, передатестаційні цикли).

Колектив кафедри курирує студентів I–II груп четвертого курсу стоматологічного факультету. Викладачі беруть активну участь у гуманітарно-виховних заходах університетського, регіонального та державного масштабів.

НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Вчені кафедри вивчають ураження твердих тканин зубів, пародонта та слизової оболонки порожнини рота у дітей, які проживають в екологічно несприятливих регіонах; чинники ризику виникнення стоматологічних захворювань у дітей. Вони досліджують особливості профілактики карієсу, хвороб пародонта, зубо-щелепних аномалій у дітей в різні вікові періоди, а також профілактики карієсу і хвороб пародонта у дітей при лікуванні зубо-щелепних аномалій. Здійснюють оцінку стоматологічного статусу дітей із соматичною патологією та розробляють профілактичні заходи. Проводять обґрунтування санації порожнини рота дітей під загальним знеболюванням.

ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ КАФЕДРИ

Викладачі вивчили стоматологічний статус у дітей, які проживають у регіонах із великим антропогенним забрудненням та соматичною патологією, розробили комплекси адаптованих профілактичних заходів для дітей, які проживають в екологічно несприятливих регіонах, і дослідили їх ефективність. Вони запропонували способи лікування гінгівіту та пародонтиту у дітей, комплекс профілактичних заходів при використанні незнімної ортодонтичної апаратури, методики психоемоційної підготовки дитини перед стоматологічним лікуванням. Було досліджено та проведено оцінку чинників ризику виникнення стоматологічної патології у дітей та створено комплекс заходів із профілактики й реабілітації, розроблено лікувально-профілактичні заходи для дітей із порушенням формування та розвитку зубів.

Колектив кафедри стоматології дитячого віку. Зліва направо: перший ряд: З. Р. Пришко, В. В. Іванчишин, В. Є. Пришляк, Г. С. Гордон-Жура, Н. І. Смоляр, Е. В. Безвушко, Т. Ю. Лисак, Г. М. Солонько, Н. Л. Чухрай, Н. В. Малко; другий ряд: О. В. Єзерська, О. В. Колесніченко, І. С. Дубецька-Грабоус, Н. І. Боднарук, Н. М. Солина, А. І. Мартовлос, У. О. Стадник, Н. В. Пилипів, М. М. Цісінський, О. Т. Нарепеха, Г. В. Гірчак, О. В. Скибчик, М. О. Шаран, А. В. Харченко, І. В. Ган, О. Б. Гринишин, С. Є. Лещук, Х. Г. Семенців, С. В. Савчин, О. О. Машкаринець, А. Л. Міський, В. О. Гриньох

Результати наукової роботи кафедри були оприлюднені на вітчизняних та міжнародних науково-практичних конференціях, у фахових виданнях. Її співробітники отримали 12 авторських свідоцтв та вісім патентів на винаходи, видали понад 600 наукових праць із проблем дитячої стоматології, два підручники, п'ять монографій, захистили дві докторські і 31 кандидатську дисертацію.

ЛКУВАЛЬНА РОБОТА

Клінічною базою кафедри стоматології дитячого віку є стоматологічний центр ЛНМУ імені Данила Галицького. Тут надають високоспеціалізовану допомогу дітям м. Львова та області понад 40 професорів і доцентів. Більшість працівників мають вищу кваліфікаційну категорію.

На кафедрі відбувається прийом хворих із різною стоматологічною патологією: карієсом зубів та його ускладненнями, захворюваннями пародонту і слизової оболонки порожнини рота, різними аномаліями прикусу. Консультаційна допомога населенню надається за направленням міських і районних стоматологічних поліклінік м. Львова й області. Кожного тижня консультації проводять завідувач і доценти кафедри.

Співробітники постійно впроваджують у лікарську практику новітні досягнення у сфері стоматології, а також власні наукові розробки.

НАУКОВА СПІВПРАЦЯ

Триває наукова співпраця з кафедрою дитячої терапевтичної стоматології Московського державного медико-стоматологічного університету. Так у жовтні 2010 р. було проведено першу (а через два роки — другу) Міжнародну науково-практичну конференцію «Сучасні підходи до ендодонтичного лікування у дітей» (серед лекторів — проф. Л. П. Кісельнікова, доценти Є. О. Савіна, О. С. Ковиліна), у квітні 2012 р. — I Російський регіональний конгрес Міжнародної асоціації дитячої стоматології (лектор — доц. Г. М. Солонько). Проф. Н. І. Смоляр та доц. Г. М. Солонько взяли участь у підготовці російсько-українського підруч-

ника з дитячої терапевтичної стоматології.

Студенти четвертих та п'ятих курсів стоматологічного факультету Московського державного медико-стоматологічного університету беруть участь у конкурсі «Фахівець», який проводиться на базі кафедри стоматології дитячого віку ЛНМУ імені Данила Галицького.

У 2011 р. студентка четвертого курсу Христина Козак під керівництвом асист. В. О. Гриньох подала наукову роботу для участі у Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми сучасної медицини», яка

відбувалася у Білоруському державному медичному університеті (м. Мінськ). Асистент кафедри стоматології дитячого віку В. О. Гриньох активно долучався до роботи V Міжнародної наукової конференції «Здоров'я порожнини рота як інтердисциплінарна проблема», яка пройшла у травні 2011 р. у м. Люблін (Польща). Членом наукового комітету цієї конференції була проф. Н. І. Смоляр.

КАФЕДРА ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

ЗАВДУВАЧ КАФЕДРИ

Зубачик Володимир Михайлович,

доктор медичних наук, професор,

заслужений лікар України

ШТАТ КАФЕДРИ

Відповідальна за навчальну роботу — к. мед. н.,

доц. О. О. Пасько,

Відповідальна за наукову роботу — к. мед. н.,

доц. В. В. Довганик

ВИКЛАДАЧІ

Кандидати медичних наук, доценти В. С. Гриновець,

С. С. Різник, О. Р. Ріпецька, В. В. Синиця, Ю. В. Сулим,

Л. М. Хороз, Л. О. Цвях, кандидати медичних наук, асис-

тенти А. Я. Бариляк, А. Ю. Бурковська,

І. П. Дзуліт, Г. Р. Демчина, М. В. Лісничук, О. А. Петришин,

А. І. Фурдичко, асистенти М. В. Гусик, М. В. Голейко,

І. С. Денега, О. В. Зубачик, М. П. Гльчишин, О. Л. Личковсь-

ка, І. І. Ногачевська, Ю. Б. Різник, А. І. Федун,

Н. В. Яричківська, старші викладачі Г. З. Борис,

Ю. А. Бежук, Ю. Ю. Лисоконь, М. О. Іськів.

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ

Кафедра терапевтичної стоматології була організована в 1960–1962 рр. професором Л. А. Луцик, яка стала наставницею перших викладачів і молодих науковців — О. П. Чечель, Ю. С. Чучмая, Б. П. Павлика, М. Й. Шнайдермана, А. П. Ликової, Н. І. Смоляр, С. Й. Кухти.

З 1970 р. кафедру очолював проф. Ю. С. Чучмай. Багато його учнів працювали на інших кафедрах, чимало стали організаторами структур практичної охорони здоров'я (Ю. М. Поляков, Я. Г. Мандзя, І. В. Коваленко, М. О. Бордовський). Саме з ініціативи проф. Ю. С. Чучмая було розпочато підготовку щорічного інформаційного видання наукового товариства «Стоматологічні новини», вийшли друком перші авторські наукові праці. У 1989 р. кафедра терапевтичної стоматології стала базовою для організації у Львові VII З'їзду стоматологів УРСР.

Упродовж 1994–2000 рр. завідувачем був проф. С. Й. Кухта, який продовжив традиції, започатковані своїми попередниками. З 2000 р. кафедру очолює проф. В. М. Зубачик.

При кафедрі терапевтичної стоматології ЛНМУ імені Данила Галицького створено університетський музей історії стоматології — один із небагатьох в Україні, де проводяться дослідження історії мистецтва лікування зубів.

НАВЧАЛЬНА РОБОТА

Тут відбувається підготовка спеціалістів-стоматологів II–IV рівнів акредитації за фахом «Терапевтична стоматологія». Навчання проводиться українською, російською й англійською мовами.

Викладачі читають дисципліни «Пропедевтика терапевтичної стоматології» (для студентів другого курсу), «Захворювання твердих тканин зуба, пульпи зуба та пародонта» (для студентів третього року навчання), «Хвороби пародонту» (для студентів четвертого курсу), «Патологія слизової оболонки порожнини рота, субординатура» (для студентів п'ятого року навчання). Вони також розробляють методичне забезпечення цих предметів, методіку та засоби стандартизованого оцінювання поточної навчальної діяльності молоді тощо.

Педагоги кафедри є кураторами студентів другого курсу стоматологічного факультету (6–12 групи). Крім викладацької діяльності, вони опікуються патріотично-виховною роботою, студентським самоврядуванням, краєзнавчими дослідженнями, вивченням біографій та наукових розробок забутих українських вчених.

На кафедрі терапевтичної стоматології функціонує найбільший (26 осіб) на стоматологічному факультеті студентський науковий гурток. Головною метою його

Колектив кафедри терапевтичної стоматології. Зліва направо перший ряд: Г. Р. Демчина, О. А. Петришин, В. В. Синиця, Л. О. Цвях, Ю. В. Сулим, М. П. Ільчишин, Н. В. Яричківська, В. М. Зубачик, С. С. Різник, О. О. Пасько, О. Р. Ріпецька, І. І. Ногачевська, І. С. Денега, А. І. Фурдичко, І. Р. Федун; другий ряд: В. С. Гриновець, Ю. Б. Різник, А. Ю. Бучковська, М. В. Голейко, О. В. Зубачик, М. В. Ліснічук, М. В. Гусик, В. В. Довганик, О. Л. Личковська, А. Я. Бариляк, М. О. Ісків

діяльності є залучення ініціативної молоді до розвитку сучасної стоматології шляхом вивчення прогресивних наукових досягнень, набуття досвіду дослідницької діяльності та навичок наукового пошуку.

Тематика наукових досліджень гуртківців різноманітна — карієс і його ускладнення, патологія пародонту та СОПР. На 73-ю студентську наукову конференцію (м. Львів) було подано вісім наукових робіт, виконаних студентами III–V курсів. Гуртківці також беруть активну участь в організації круглих столів, а до дня святого Миколая проводять благодійну акцію «Зроби крок назустріч дітям» у чотирьох дитячих будинках Львівщини.

НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Нині комплексною темою науково-дослідної роботи кафедри є «Обґрунтування застосування лікарських засобів і розробка оптимальних методів для профілактики, лікування та реабілітації хворих з одонтопародонтальною патологією». Вчені опрацьовують наявні та створюють нові механізми патогенезу запальних захворювань пародонту (роль тромбін-плазмінової системи у патогенезі і саногенезі ушкоджень пародонту, корекція дисфункції ендотелію мікроциркуляторного русла тканин пародонту, стан антиоксидантно-прооксидантної системи при запальних захворюваннях пародонту, дисбактеріоз порожнини рота, імунні процеси, лікування та профілактика хвороб пародонту у наркозалежних хворих та курців, значення протизапальних маркерів у хворих на ендодонтальну патологію). Вони також досліджують питання клінічних виявів і лікування хворих із поєднаними ураженнями пародонту та пародонту.

ЛІКУВАЛЬНА РОБОТА

Клінічною базою кафедри є Стоматологічний медичний центр ЛНМУ імені Данила Галицького. У клініці терапевтичної стоматології кваліфіковану допомогу жителям м. Львова та області, працівникам університету надають 27 осіб професорсько-викладацького складу, троє старших

ЗУБАЧИК
Володимир
Михайлович
Завідувач кафедри,
д. мед. н., проф.

лаборантів, 19 лікарів-ординаторів, 16 осіб середнього та молодшого медперсоналу. Тут також проводиться санація студентів медичного університету.

На кафедрі відбувається прийом хворих із різною стоматологічною патологією: карієсом зубів та його ускладненнями, захворюваннями пародонту і слизової оболонки порожнини рота. Консультативна допомога населенню надається щодня за скеруванням міських і районних стоматологічних поліклінік Львівської області.

Працівники кафедри постійно впроваджують у практичну роботу новітні досягнення сучасної стоматології, а також власні наукові розробки, про що свідчать патенти та запровадження у галузевому реєстрі МОЗ України.

ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ КАФЕДРИ

Вчені створили експериментальні моделі різних стоматологічних хвороб.

Вони розробили й апробували методи лікування запальних хвороб пародонту комбінованими препаратами на основі антиоксидантів, гемокоректорів, протизапальних і мембранотропних засобів, запропонували сучасні способи терапії із застосуванням про- та синбіотиків, біофлавоноїдів цитрусових і фітолізоциму для лікування та реабілітації хворих на генералізований пародонтит.

Науковці кафедри запропонували нанолазерну дезінфекцію системи каналу кореня зуба, запровадили нові методи терапії хронічних верхівкових періодонтитів із використанням антимікробних препаратів, індекси одонто-, гінгівогліфіки, гінгіворагії, математичну оцінку стану тканин пародонту. Обґрунтували неінвазивні методи корекції дисколорацій емалі вітальних зубів препаратами на основі пероксиду карбаміду, естетичних відновлень фронтальних зубів композиційними матеріалами.

У 1994–1995 рр., коли в країні не було вітчизняних підручників, викладачі кафедри видали українською мовою навчальні плани з терапевтичної стоматології, термінологічні словники. Серед них — тематичний і тлумачний словники з терапевтичної стоматології, «Медичні інструменти», «Основи рентгенодіагностики в стоматології», «Медицина в античній міфології», «Історія та бібліографія кафедри терапевтичної стоматології», «Пародонтологія» (у двох частинах), «Класифікація хвороб порожнини рота та їх рентгенодіагностика», серія монографій з історії медицини та стоматології, зокрема «Професор Г. С. Чучмай — лікар, вчений, педагог» (В. М. Зубачик, А. В. Магльований, С. Й. Кухта, В. С. Гриновець, Л. О. Цвих, 2007).

Тут також уперше в Україні було видано посібник для студентів з англійською мовою викладання «Diseases of the periodontium (etiology, pathogenesis, diagnosis, treatment)» (за ред. В. М. Зубачика, 2011), затверджений МОН і МОЗ України.

Загалом у доробку кафедри терапевтичної стоматології — близько 2 тис. публікацій, 150 авторських свідоцтв і рацпропозицій, 25 видань методичної літератури, зокрема більше десяти книг із грифом МОЗ України, понад десять монографій. Тут захищено близько 50 дисертацій (три докторські).

НАУКОВА СПІВПРАЦЯ

Кафедра разом з Університетською стоматологічною поліклінікою м. Відня (Австрія) працюють над міжнародним проектом «Експериментальні дослідження впливу лазеротерапії на тверді тканини зуба». Проводяться спільні наукові експерименти з проблеми пародонтології, впливу іонізуючого випромінювання на тверді тканини зуба і слизову оболонку, застосування лазерів та нанотехнологій у стоматології із Міжнародною асоціацією стоматологічних досліджень (США), Шльонською медичною академією (Польща), компанією «Heraeus Kulzer» (Німеччина), Інститутом стоматології АМН України (Одеса), НМАПО ім. П. Л. Шупика (Київ), Науковим центром радіаційної медицини АМН України (Київ), Центром лазерної діагностики і терапії (Лодзь, Польща), кафедрою лазерної техніки Вінницького національного технічного університету, Інститутом фізики НАН України.

КАФЕДРА ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ № 2

ЗАВДУВАЧ КАФЕДРИ

Радченко Олена Мирославівна

доктор медичних наук, професор

ШТАТ КАФЕДРИ

Відповідальний за навчальну роботу — к. мед. н., доц.

О. Й. Комариця

Відповідальні за наукову роботу — к. мед. н., доц.

Ю. М. Панчишин, к. мед. н., доц. А. Л. Філітук

Відповідальна за лікувальну роботу — к. мед. н., доц.

З. О. Гук-Лешневська

Відповідальна за виховну роботу — к. мед. н.,

асист. І. Б. Жакун

ВИКЛАДАЧІ

Доктори медичних наук, професори Є. І. Дзись, О. Я. Томашевська, кандидати медичних наук, доценти О. В. Троценко, І. І. Чубучна, кандидати медичних наук, асистенти О. О. Сорокопуд, О. О. Зімба, О. Ю. Бучко, В. В. Зенін, О. Я. Королюк, асистенти Н. С. Бек, М. О. Кондратюк, О. Р. Слаба, І. В. Гуль, старші лаборанти О. А. Зеніна, Р. Р. Штойко.

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ

Кафедра внутрішньої медицини № 2 має більш ніж 115-річну історію, яка тісно переплітається з історією Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького.

У 1897 р. на медичному факультеті Львівського університету була відкрита перша кафедра (клініка) терапії, яка діяла під керівництвом А. В. Глюзінського. В 1920 р. терапевтичну клініку медичного факультету очолив проф. Роман Ренцкі. У 1939 р. цей факультет був реорганізований у Львівський медичний інститут, в якому створені три терапевтичні клініки: пропедевтична (проф. Ян Грек), факультетська з курсом туберкульозу (проф. Роман Ренцкі) і шпитальна (проф. Мар'ян Панчишин).

У 1944 р., коли Львівський медичний інститут поновив свою діяльність, знову почали працювати ці клініки.

Кафедра внутрішньої медицини № 2 бере свій початок від кафедри факультетської терапії, якою у повоєнні роки (1944–1948) завідував проф. В. Х. Василенко, який саме

під час роботи у Львові узагальнив основні порушення метаболізму в організмі людини при серцевій недостатності, вдосконалив діагностику та лікування вад серця. Пізніше кафедрою факультетської терапії керував проф. М. О. Кевдін, який досліджував проблеми профілактики і лікування хвороб серця, крові, вивчав лікувальні можливості курортів Західної України, вперше описав доброякісні нейтропенії.

Протягом 1959–1985 рр. кафедру факультетської терапії очолював талановитий вчений, проф. С. Ф. Олійник — автор монографій «Тонзиллогенные заболевания внутренних органов» (1960), «Теория сердечных шумов» (1961), «Диагностическое значение сердечных шумов» (1966), «Хроническо-септические заболевания внутренних органов» (1967), співавтор монографій «Дисбактериоз кишечника» (1977), «Биология канцерозиса» (1978). Основний напрям його наукової діяльності — санологія — сформувався як наука на санологічних конференціях, організованих та проведених у Львові. В багатьох роботах проф. С. Ф. Олійник обґрунтовує доцільність ранньої фізичної активності хворих при інфаркті міокарда, а також етіотропної терапії хронічних тонзилітів, широкого використання природних стимуляторів; описує хроніосептичні хвороби та об'єднує їх основною симптоматикою недостатності захисту проти інфекції.

У 1985 р. кафедра була переведена до стоматологічного факультету і до 2008 р. її очолювала проф. М. В. Панчишин. У колі її наукових інтересів — атеросклероз та атерогенез, дисбактеріоз, ІХС та гіпертонічна хвороба, хронічні обструктивні захворювання легень і пневмонії, хронічні гепатити, гелікобактер-індукована патологія, анемія та серцева недостатність, проблеми оптимізації магнітотерапії і загальний адаптаційний синдром у клініці внутрішніх хвороб, вузликова еритема та вегетативна кардіорегуляція, автоімунний тироїдит, метаболізм холестеролу при різних клінічних станах.

У 2008 р. кафедра факультетської терапії була перейменована в кафедру внутрішньої медицини № 2 і її завідувачем стала проф. О. М. Радченко.

НАВЧАЛЬНА РОБОТА

Викладачі кафедри читають такі предмети: «Основи внутрішньої медицини» (для студентів III–IV курсів стоматологічного факультету, у тому числі й іноземних студентів), «Діагностика та принципи лікування основних хвороб внутрішніх органів», «Невідкладні стани в терапії», «Основи фізіотерапії, реабілітації та профілактики терапевтичної патології» (для студентів четвертого-

РАДЧЕНКО
Олена Мирославівна
Завідувач кафедри,
д. мед. н., проф.

шого курсів за напрямками підготовки «Медична справа» та «Медико-профілактична справа» медичного факультету № 1). Усі практичні заняття забезпечені необхідними методичними матеріалами, які включають рекомендації з написання історії хвороби, матеріали для самопідготовки до занять та підсумкового модульного контролю, з практичних навиків із внутрішньої медицини.

Студенти-стоматологи англomовного відділення повністю забезпечені відповідними методичними матеріалами для практичних занять із тестовими завданнями та клінічними задачами і посібником «Internal diseases» (О. М. Радченко).

Педагоги використовують мультимедійні навчальні матеріали з кардіології, пульмонології, гематології, ендоскопії шлунково-кишкового тракту, ЕКГ-діагностики, інтенсивної терапії, фізіотерапії. На кафедральному сонографічному апараті проф. О. Я. Томашевська та Ю. М. Панчишин виділяють сонографічні ознаки патології внутрішніх органів.

На кафедрі внутрішньої медицини № 2 проходять підготовку аспіранти, магістри та клінічні ординатори.

Клінічною базою кафедри є 1-а міська клінічна лікарня ім. Князя Лева, денний гематологічний стаціонар 5-ї міської клінічної лікарні, Військово-медичний клінічний центр Західного регіону. Співробітники кафедри внутрішньої медицини № 2 також працюють на базі інших медичних установ, зокрема терапевтичного відділу 5-ї комунальної лікарні м. Львова.

Всі викладачі кафедри проводять національно-виховну роботу зі студентами третього курсу стоматологічного факультету.

На кафедрі успішно працює студентський науковий гурток (керівник — проф. Є. І. Дзись). Підсумки його діяльності представляються на щорічній університетській студентській науковій конференції.

Завідувач, проф. О. М. Радченко є членом авторського колективу програми з внутрішньої медицини для студентів стоматологічного факультету, постійно бере активну участь у нарадах завідувачів терапевтичних кафедр для стоматологічного факультету в Українській медичній стоматологічній академії (м. Полтава).

Колектив кафедри внутрішньої медицини № 2. Зліва направо перший ряд: О. Я. Томашевська, Ю. М. Панчишин, О. М. Радченко, О. Й. Комариця; другий ряд: А. Л. Філіток, О. В. Троценко, І. І. Чубучна, Н. С. Бек, О. Я. Королюк, О. О. Зімба, І. В. Гуль, З. О. Гук-Лешневська, О. О. Сорокопуд; третій ряд: О. А. Зеніна, І. Б. Жакул, О. Ю. Бучко, М. О. Кондратюк, Є. І. Дзись, Р. Р. Штойко, О. Р. Слаба, В. В. Зенін

НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Одним із головних напрямів наукової діяльності кафедри є вивчення прогностичного значення гіпохолестеролемії, загальних неспецифічних адаптаційних реакцій, деяких біохімічних маркерів патології внутрішніх органів, особливостей перебігу хвороб внутрішніх органів за умов ожиріння. Викладачі кафедри проводять прогностичне та патогенетичне дослідження впливу метаболізму ліпідів, білкового і вуглеводного обміну на перебіг основних хвороб внутрішніх органів; фармакодинаміку інгібіторів АПФ, бета-адреноблокаторів, бета-адреностимуляторів; особливості перебігу, діагностики та лікування основних захворювань внутрішніх органів у хворих із порушеннями вуглеводного та ліпідного метаболізму, з ожирінням.

ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ КАФЕДРИ

Протягом 2007–2011 рр. співробітники кафедри опублікували у фахових журналах 109 статей, чотири інформаційні листи, видали чотири монографії — «Гіпохолестеролемія і внутрішні хвороби» (колектив авторів, 2008), «Основи діагностики та лікування хронічних гепатитів і цирозів печінки» (Ю. М. Панчишин, О. М. Радченко, Т. М. Макаренко, О. Й. Комариця, З. О. Гук-Лешневська, 2010), «Статини: за і проти» (Ю. М. Панчишин, 2010), «Бета-адреноблокатори: стандарти та перспективи» (О. М. Радченко, 2011). Серед інших важливих праць, які побачили світ на кафедрі, — підручник «Внутрішні хвороби» (Є. І. Дзись та ін., 2002), навчальний посібник «Внутрішні хвороби. Розділ: «Гематологія» (Є. І. Дзись, О. Я. Томашевська, 2011).

Самостійна робота студентів забезпечена необхідною методичною літературою («Практичні навички з внутрішньої медицини», «Методичні рекомендації з написання історії хвороби», «Методичні рекомендації для практичних занять на четвертому-шостому курсах», матеріали для самопідготовки до занять та підсумкового модульного контролю тощо).

Співробітники взяли участь у більш ніж 60 всеукраїнських і міжнародних конференціях, конгресах та з'їздах. Щороку на кафедрі проводяться науково-практичні конференції, присвячені пам'яті проф. М. В. Панчишин. Так 2-3 жовтня 2008 р. відбувався захід, присвячений 90-річчю з дня народження проф. С. Ф. Олійника та пам'яті проф. М. В. Панчишин «Біохімічні маркери діагностики, вибору лікування та прогнозу серцево-судинних хвороб і хвороб органів травлення»; 15 лютого 2011 р. конференція, приурочена до 70-річчя з дня народження проф. М. В. Панчишина, а 24 лютого 2012 р. — захід «Сучасні аспекти діагностики та лікування внутрішніх хвороб».

Крім того, відбуваються ще сателітні симпозиуми, зокрема для студентів стоматологічного факультету (в 2008 р. — Всесвітній день нирки для англомовних студентів стоматологічного факультету, 2012 р. — «Oral manifestations of internal diseases» для англомовних студентів стоматологічного факультету).

За результатами планової наукової роботи захищено п'ять дисертацій, серед яких одна докторська.

ЛІКУВАЛЬНА РОБОТА

Лікувальна робота викладачів та практичне навчання студентів проводяться на клінічних базах кафедри — у терапевтичному та алергологічному відділеннях 1-ї міської клінічної лікарні ім. Князя Лева, терапевтичній клініці Військово-медичного клінічного центру Західного регіону, терапевтичному відділенні 5-ї міської клінічної лікарні. Крім того, педагоги надають консультативну допомогу пацієнтам хірургічного, оториноларингологічного та гінекологічного відділень 1-ї міської клінічної лікарні ім. Князя Лева, терапевтичної клініки Військово-медичного клінічного центру Зхідного регіону, денного гематологічного стаціонару, амбулаторним хворим.

Працівники кафедри проводять такі лікувально-діагностичні заходи, як біоімпендансний метод визначення жирових відкладень, ультразвукове обстеження органів черевної порожнини, нирок та серця, діагностика стеатозу печінки та холестерозу жовчного міхура, визначення типу геометрії лівого шлуночка й індексованої маси міокарда лівого шлуночка, а також клубочкової фільтрації, уніфікованої відносно площі поверхні тіла; ймовірне визначення генотипу вірусу у пацієнтів з HCV (за біохімічними та сонографічними показниками); визначення фенотипу ліпідогрामी, що дає можливість діагностувати гіпобеталіпопротеїнемію, встановлення типу адаптаційних реакцій для прогнозування перебігу патології та визначення ефективності лікування; дослідження гемостазу (D-димери, розчинні фібрин-мономерні комплекси, агрегаційна активність тромбоцитів з АДФ), адипоцитокінів (лептин, адипонектин); визначення інфікованості *Helicobacter pylori* швидким уреазним тестом; низькочастотна лікувальна локальна магнітотерапія.

**КАФЕДРА ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ
ТА ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВОЇ ХІРУРГІЇ****ЗАВДУВАЧ КАФЕДРИ****Варес Ян Евальдович***доктор медичних наук, професор***ШТАТ КАФЕДРИ***Відповідальний за навчальну роботу — к. мед. н.,**доц. О. Я. Мокрик**Відповідальна за наукову роботу — к. мед. н.,**доц. В. В. Винарчук-Патерега***ВИКЛАДАЧІ***Доктори медичних наук, професори Я. Е. Варес,**І. Я. Ломницький, Р. З. Огоновський, к. мед. н, проф.**І. М. Готь, кандидати медичних наук, доценти**Г. І. Корнієнко, Н. М. Крутчик, А. В. Нетлюх, кандидати**медичних наук, асистенти Х. Р. Погранична, О. З. Мас-**на-Чала, К. В. Горицька, Ю. Б. Пастернак, Ю. О. Медвідь,**У. Д. Матоліч, асистенти В. В. Федько, Я. М. Гльницький,**Р. В. Гайдук, С. Г. Сидорчук, С. В. Уштан, Ю. І. Федин,**І. С. Сороківський, М. Р. Назаревич, В. В. Панькевич,**В. Ю. Вовк, аспіранти А. В. Філіпський, А. В. Палій, старші**лаборанти Д. Б. Петров, В. З. Слітий, М. В. Гисик,**Ю. М. Мельничук, А. М. Гичка, лаборанти Є. В. Кошла,**Т. І. Максюта.*

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ

Кафедра хірургічної стоматології створена в 1960 р. на базі курсу стоматології при кафедрі шпитальної хірургії ЛДМІ. Організатором і першим завідувачем був проф. О. В. Коваль. Упродовж 1960–1962 рр. тут викладали досвідчені хірурги-стоматологи: Є. В. Гоцко, М. Ф. Рождественська, В. М. Соболева, М. І. Мигович, В. М. Мартинюк.

У 1972 р. кафедру та стоматологічний факультет очолив проф. Є. В. Гоцко, який зробив вагомий внесок в удосконалення методів лікування дітей із вродженими вадами верхньої губи та піднебіння. Із 1992 р. кафедрою керували проф. І. М. Готь, який продовжував педагогічну традицію професорів О. В. Ковалю та Є. В. Гоцка. З 2012 р. завідувачем є вихованець Львівської стоматологічної школи, проф. Я. Е. Варес.

НАВЧАЛЬНА РОБОТА

На кафедрі здобувають освіту студенти третього-п'ятого курсів стоматологічного факультету та студенти п'ятого курсу медичного факультету. Студенти четвертого-п'ятого років навчання слухають елективні курси. Тут також постійно навчаються клінічні ординатори, магістри, аспіранти, стажисти з різних країн світу.

На усіх базах кафедри (у Львівській обласній клінічній лікарні, Львівській комунальній міській клінічній лікарні швидкої медичної допомоги, Медичному центрі ЛНМУ імені Данила Галицького) є достатнє методичне забезпечення (стенди, фантоми, таблиці, прозирки, відеофільми тощо).

НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Головна наукова тема кафедри — вдосконалення та впровадження нових методик діагностики, терапії і попередження ускладнень у хворих із дефектами та деформаціями, запальними процесами і травматичними ушкодженнями тканин щелепно-лицевої ділянки. З часу заснування кафедри її співробітники вдосконалюють методи хірургічного лікування вроджених незрощень верхньої губи і піднебіння, набутих дефектів та деформацій, злоякісних пухлин, запальних процесів щелепно-лицевої ділянки.

Колектив кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії. Зліва направо перший ряд: А. В. Філіпський, М. Р. Назаревич, Р. В. Гайдук, С. В. Уштан, Г. І. Корнієнко, Я. Е. Варес, І. Я. Ломницький, Є. В. Кошла, Т. І. Максютя; другий ряд: Р. З. Огоновський, В. М. Горицький, В. В. Федько, О. Я. Мокрик, Ю. І. Федін, М. М. Корнієнко, К. В. Горицька, Н. М. Крутнік, І. М. Готь, Р. Ю. Біда, О. З. Масна-Чала, В. В. Винарчук-Патерега, Д. Б. Петров; третій ряд: В. Ю. Вовк, В. З. Слітий, Я. М. Ільницький, Х. Р. Погранична, А. В. Нетлюх, Ю. О. Медвідь, Ю. Б. Пастернак

ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ КАФЕДРИ

Вчені кафедри розробили нові методики діагностики та лікування больового синдрому при планових хірургічних втручаннях у щелепно-лицевій ділянці, вдосконалили методики провідникових анестезій; оптимізували комплексне лікування флегмон щелепно-лицевої ділянки шляхом використання нових інфузійних засобів поліфункціональної дії; запропонували нові матеріали для кісткової пластики, а також методики функціонально-стабільного остеосинтезу при переломах щелеп; запровадили способи оптимізації процесів остеогенезу та загоєння ран м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки; запропонували нові способи пластичних втручань при вроджених і набутих дефектах та деформаціях.

За більш ніж 50 років на кафедрі захищено 32 кандидатські та шість докторських дисертацій. На наукові розробки отримано 40 патентів. Учені беруть участь у національних та міжнародних конгресах і науково-практичних конференціях.

ЛІКУВАЛЬНА РОБОТА

Співробітники кафедри здійснюють лікувальну роботу на трьох клінічних базах: у відділенні щелепно-лицевої хірургії Львівської обласної клінічної лікарні і Львівської комунальної міської клінічної лікарні швидкої медичної допомоги, у відділенні хірургічної стоматології № 1 медичного центру ЛНМУ імені Данила Галицького. В структурі кафедри і відділення щелепно-лицевої хірургії ЛОКЛ функціонують Обласний центр травматології, ортогнатичної і реконструктивної хірургії щелепно-лицевої ділянки та Міжобласний центр дитячої щелепно-лицевої хірургії для лікування дітей із вродженими й набутими захворюваннями щелепно-лицевої ділянки. Працівники кафедри проводять щоденний плановий консультативний прийом хворих у медичному центрі ЛНМУ та беруть участь у планових виїздах у лікувально-профілактичні установи Львівської області для консультативно-лікувальної роботи.

ВАРЕС
Ян Евальдович
Завідувач кафедри,
д. мед. н., проф.